

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล

การศึกษาเรื่องบุคลิกภาพแปรปรวนของผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบุคลิกภาพแปรปรวนของผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุราที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างเดือนมกราคม ถึงกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547

ผลการวิเคราะห์นำเสนอเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา

ส่วนที่ 2 บุคลิกภาพแปรปรวนของผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา

กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นชาย ร้อยละ 92.91 อายุระหว่าง 40-49 ปี ร้อยละ 45.67 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 99.21 สถานภาพสมรสอยู่ ร้อยละ 44.09 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มากที่สุด ร้อยละ 40.16 รองลงมาเป็นชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและตอนต้นสัดส่วนใกล้เคียงกัน ร้อยละ 22.83 และ 21.26 ตามลำดับ นอกจากนี้เป็นผู้มีการศึกษาระดับอนุปริญญา ร้อยละ 10.24 การศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 4.72 และปริญญาโท ร้อยละ .79 รายละเอียดดูได้จาก ตารางที่ 1

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 1

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา จำแนกตามเพศ อายุ การนับถือศาสนา สถานภาพ สมรส และระดับการศึกษา (n = 127)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	118	92.91
หญิง	9	7.09
อายุ		
18-29 ปี	16	12.60
30-39 ปี	38	29.90
40-49 ปี	58	45.67
50-59 ปี	13	10.24
60-69 ปี	2	1.57
(Range 18-69 ปี, \bar{X} = 40.2, SD = .89)		
ศาสนา		
พุทธ	126	99.21
คริสต์	1	0.79
สถานภาพสมรส		
โสด	42	33.07
สมรส	56	44.09
หย่า,ร้าง	22	17.32
หม้าย	7	5.51
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	51	40.16
มัธยมศึกษาตอนต้น	27	21.26
มัธยมศึกษาตอนปลาย	29	22.83
อนุปริญญา	13	10.24
ปริญญาตรี	6	4.72
ปริญญาโท	1	0.79

ส่วนที่ 2 บุคลิกภาพแปรปรวนของผู้ป่วยที่เป็นโรคจิตจากสุรา

ผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา พบว่า จำนวน 113 คน ที่มีบุคลิกภาพแปรปรวน คิดเป็น ร้อยละ 88.98 และจำนวน 14 คน ที่มีบุคลิกภาพปกติ คิดเป็น ร้อยละ 11.02 รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2

จำนวนและร้อยละของผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา ที่มีบุคลิกภาพแปรปรวน ($n = 127$)

บุคลิกภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บุคลิกภาพปกติ (คะแนนต่ำกว่า 30 คะแนน)	14	11.02
บุคลิกภาพแปรปรวน (คะแนนเท่ากับหรือ มากกว่า 30 คะแนน)	113	88.98
รวม	127	100.00

บุคลิกภาพแปรปรวนที่พบมากในแต่ละกลุ่ม กลุ่มเอ พบว่ามีบุคลิกภาพประเภท
 หวาดระแวง ร้อยละ 77.95 ประเภทจิตเภทแฝง ร้อยละ 58.27 กลุ่มบี ประเภทคาบเส้น ร้อยละ
 65.35 ประเภทเรียกร้องความสนใจมากเกินไป ร้อยละ 51.97 และ กลุ่มซี ประเภทย้ำคิดย้ำทำ ร้อยละ
 87.40 ประเภทหลีกเลี่ยง ร้อยละ 65.35 รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3

ความถี่ร้อยละของประเภทบุคลิกภาพจำแนกตามกลุ่ม (n = 127)

ประเภทบุคลิกภาพ	ความถี่	ร้อยละ
กลุ่ม เอ		
1. ประเภทหวาดระแวง	99	77.95
2. ประเภทแยกตนเอง	57	44.88
3. ประเภทจิตเภทแฝง	74	58.27
กลุ่ม บี		
4. ประเภทปรีภัยสังคม	52	40.94
5. ประเภทคาบเส้น	83	65.35
6. ประเภทเรียกร้องความสนใจมากเกินไป	66	51.97
7. ประเภทหลงตนเอง	57	44.88
กลุ่ม ซี		
8. ประเภทหลีกเลี่ยง	83	65.35
9. ประเภทพึ่งพา	54	42.52
10. ประเภทย้ำคิดย้ำทำ	111	87.40

บุคลิกภาพแปรปรวนที่พบร่วมกัน พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีบุคลิกภาพแปรปรวนมากกว่าหนึ่งประเภท โดยพบว่ามีบุคลิกภาพ 7 ประเภท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.49 รองลงมาพบร่วมกัน 3 ประเภท คิดเป็นร้อยละ 13.45 รายละเอียดดูได้จากตารางที่ 4

ตารางที่ 4

จำนวนและร้อยละของบุคลิกภาพที่พบร่วมกันภายในหนึ่งราย

บุคลิกภาพที่พบร่วมกัน	จำนวน	ร้อยละ
2 ประเภท	6	5.04
3 ประเภท	16	13.45
4 ประเภท	10	8.40
5 ประเภท	15	12.61
6 ประเภท	14	11.76
7 ประเภท	22	18.49
8 ประเภท	11	9.24
9 ประเภท	15	12.61
10 ประเภท	10	8.40
รวม	119	100.00

การอภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาบุคลิกภาพแปรปรวนของผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุราที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 127 คน ผลการศึกษาสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และคำถามการวิจัยได้ดังนี้

ผลการศึกษาในครั้งนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างของผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา มีบุคลิกภาพแปรปรวน ร้อยละ 88.98 (ตารางที่ 2) อธิบายได้ว่าผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุราจำนวนสูง มีบุคลิกภาพแปรปรวนเป็นโรคร่วม ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มที่มีแบบแผนการปรับตัวไม่เหมาะสม ซึ่งนำไปสู่การเพิ่มระดับความรุนแรงของอาการเจ็บป่วย จากการศึกษาโรคร่วมทางจิตเวช พบว่าผู้ที่เป็นโรคจิตรุนแรงมักเกิดในบุคคลที่มีประวัติโรคอื่นมาก่อนอย่างน้อยหนึ่งโรค เช่น โรคซึมเศร้า วิตกกังวล และบุคลิกภาพแปรปรวน (Regier et al., 1992, Kessler et al., 1994) และในสหรัฐอเมริกาพบว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพแปรปรวน ร้อยละ 60 – 70 เป็นผู้ติดยา (Kaplan and Sadock, 1995) ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุรา มีบุคลิกภาพแปรปรวนร่วมด้วยเช่นกัน ในการที่บุคคลจะติดยาเสพติดได้นั้น เอเคลเบอรี่ (Ekleberry, 2000) กล่าวว่าไว้ว่าผู้ที่ติดยาเสพติดเกือบทุกราย พบว่ามีปัญหาบุคลิกภาพแปรปรวนมาก่อนที่จะติดยาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเนิร์นเบิร์ก, ริฟกิน, และ ดอดดี (Numberg, Rifkin & Doddi, 1993) ศึกษาการเกิดโรคร่วมในผู้ที่ติดยาที่มารับการบำบัดแบบผู้ป่วยนอกที่แผนกจิตเวชโรงพยาบาลควีน (Department of Psychiatry, Queens Hospital Center, Jamaica) จำนวน 50 ราย โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ตามเกณฑ์การวินิจฉัยของสมาคมจิตแพทย์อเมริกันพบว่า ผู้ที่ติดยาร้อยละ 64 มีบุคลิกภาพแปรปรวนร่วมด้วยคล้ายกับการศึกษาของดีจงและคณะ (DeJong et al, 1993) ศึกษาบุคลิกภาพแปรปรวนของผู้ที่ติดยาและสารเสพติดที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลฮูซเซพาดัว (Psychiatric Hospital Hujze Padua, Institute for Addiction Treatment Brabant, Borkel, Natherlands) จำนวน 178 ราย พบว่าผู้ติดยา ร้อยละ 78 และผู้ที่ติดยาเสพติด ร้อยละ 91 มีบุคลิกภาพแปรปรวนร่วมด้วยเช่นกัน ทำนองเดียวกับการศึกษาของ กชพร พงษ์รัตนสวัสดิ์ (2545) ได้ศึกษาบุคลิกภาพแปรปรวนของผู้ที่เป็นโรคจิตจากสารแอมเฟตามีนที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลสวนปรุง พบว่า ผู้ที่เป็นโรคจิตจากสารแอมเฟตามีน ร้อยละ 72.33 มีบุคลิกภาพแปรปรวนร่วมด้วย

สำหรับประเภทบุคลิกภาพแปรปรวน ในการศึกษาครั้งนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีบุคลิกภาพแปรปรวนประเภทย้ำคิดย้ำทำมากที่สุด จำนวน 111 ราย คิดเป็น ร้อยละ 87.40 (ตารางที่3) สอดคล้องกับการศึกษาของ กชพร พงษ์รัตนสวัสดิ์ (2545) พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรคจิตจาก

สารแอมเฟตามีน มีบุคลิกภาพแปรปรวนประเภทย้ำคิดย้ำทำมากที่สุด ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาของต่างประเทศที่พบว่าผู้ติดสารเสพติดส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพประเภทปรีกซ์สังคมและประเภทฟิงพา (Regier et al, 1992, Kessler, 1994) อาจอธิบายได้ว่าการอบรมเลี้ยงดูและการกล่อมเกลาทางวัฒนธรรมการสร้างเสริมพัฒนาบุคลิกภาพส่วนใหญ่ของคนไทยจะทำให้เป็นคนเชื่อฟังไม่ได้เถียง จึงทำให้ไม่กล้าแสดงออก กลายเป็นบุคคลที่มีความกังวลลึก ๆ มีความขัดแย้งในใจ การเก็บกดอยู่ในใจนี้อาจเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการดื่มสุราซ้ำ ๆ กลายเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพย้ำคิดย้ำทำและลักษณะของบุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภทย้ำคิดย้ำทำ มีลักษณะยึดติดกับกฎระเบียบ หมกมุ่นกับเรื่องของความเรียบร้อยสมบูรณ์แบบ มุ่งมั่นเอาจริงเอาจังมุ่งแต่ความสมบูรณ์แบบของงานจนขาดความยืดหยุ่น บุคคลเหล่านี้มีปัญหาด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น เนื่องจากไม่ยอมประนีประนอม ยินยอมให้ผู้อื่นทำตามความต้องการของตนเอง (APA, 1994) ดังนั้นหากเกิดปัญหาในที่ทำงาน จึงไม่สามารถหาทีมปรึกษาได้ จึงหันมาดื่มสุราแทน

นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีบุคลิกภาพแปรปรวนมากกว่าหนึ่งประเภทพบว่ามี 7 ประเภทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.49 (ตารางที่ 4) คล้ายกับการศึกษาของ กษพร พงษ์รัตน์สวัสดิ์ (2545) พบว่าผู้ที่เป็นโรคจิตจากสารแอมเฟตามีนมีบุคลิกภาพแปรปรวนมากกว่า 1 ประเภท สอดคล้องกับการศึกษาของต่างประเทศ ซึ่งศึกษาบุคลิกภาพแปรปรวนของ ผู้ติดสุราและสารเสพติดที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลสุซพาดัว (Psychiatric Hospital Huize Padua, Institute for Addiction Treatment Brabant, Netherlands) จำนวน 178 ราย พบว่าผู้ติดสุราร้อยละ 78 และผู้ที่ติดสารเสพติด ร้อยละ 91 มีบุคลิกภาพแปรปรวนร่วมด้วย และพบว่าทั้งผู้ติดสุราและผู้ติดสารเสพติดมีบุคลิกภาพแปรปรวนมากกว่าหนึ่งประเภท โดยผู้ที่ติดสุราพบว่ามีบุคลิกภาพแปรปรวนเฉลี่ย 1.8 ประเภทต่อคน และผู้ติดสารเสพติดมีบุคลิกภาพแปรปรวนคนละ 4 ประเภท (Dejong et al, 1993) เช่นเดียวกับการศึกษาของเนินเบิร์ก ริฟกิน และดอดดี (Nurnberg, Rifkin & Doddi, 1993) ศึกษาการเกิดโรคร่วมในผู้ที่ติดสุราที่มารับการบำบัดแบบผู้ป่วยนอกที่แผนกจิตเวช โรงพยาบาลควีน (Department of Psychiatry, Queens Hospital Center, Jamaica) จำนวน 50 ราย โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามเกณฑ์การวินิจฉัยของสมาคมจิตแพทย์อเมริกันพบว่า ผู้ที่ติดสุราร้อยละ 64 มีบุคลิกภาพแปรปรวนร่วมด้วย ซึ่งมีบุคลิกภาพแปรปรวนมากกว่าหนึ่งประเภท ประเภทหวาดระแวงมากที่สุด ร้อยละ 44 รองลงมาเป็นประเภทปรีกซ์สังคม ร้อยละ 20 ประเภทหลีกเลี่ยง ร้อยละ 20 ประเภทดื้อเจียบ ร้อยละ 18 ประเภทคาบเส้น ร้อยละ 16 ซึ่งบุคคลที่มีบุคลิกภาพแปรปรวนในกลุ่มหนึ่ง อาจจะมีลักษณะบุคลิกภาพแปรปรวนอยู่ในกลุ่มหนึ่งก็ได้ จึงมักพบบุคคลที่มีบุคลิกภาพแปรปรวนหลายด้านในบุคคลเดียวกันได้ (สุวนีย์ เกี้ยวกิ่งแก้ว, 2545) การพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีบุคลิกภาพแปรปรวนมากกว่าหนึ่งประเภท หรือไม่มีบุคลิกภาพแปรปรวนประเภทใด

ประเภทหนึ่งนั้นถือเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นร่วมกันได้ ทั้งนี้เนื่องจากโดยธรรมชาติของมนุษย์แล้วสามารถพบได้ว่ามีบุคลิกภาพหรือมีพฤติกรรมด้วยกันหลายรูปแบบเพียงแต่จะพบบุคลิกภาพประเภทใดเด่นเท่านั้น และตามเกณฑ์การวินิจฉัยของสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน ถือว่าบุคลิกภาพแปรปรวนสามารถพบได้หลายประเภทเช่นเดียวกัน ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มของผู้ที่มีหลายบุคลิกภาพหรือมีบุคลิกภาพแปรปรวนไม่เฉพาะประเภทใดประเภทหนึ่ง และในทางคลินิกจำเป็นจะต้องค้นหาโดยระบุบุคลิกภาพแปรปรวนที่พบมากที่สุดเพื่อลดผลกระทบที่เกิดขึ้น (APA, 1994)

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุราพบว่ามีบุคลิกภาพแปรปรวนร่วมด้วยในจำนวนที่ค่อนข้างสูง นอกจากบุคลิกภาพประเภทย้ำคิดย้ำทำ ประเภทหวาดระแวง ประเภทหลีกเลียง ประเภทคาบเส้นแล้ว ยังพบบุคลิกภาพชนิดอื่นในจำนวนที่ลดลงมา ดังนั้นผู้ที่เป็นโรคจิตจากสุราควรได้รับการประเมินและตรวจวินิจฉัย บุคลิกภาพแปรปรวนเพื่อจะได้ให้การรักษาพยาบาลอย่างครอบคลุม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved